

7. STRESZCZENIE

Endometrioza definiuje się jako występowanie tkanki podobnej do endometrium (komórki zrębu i podścieliska błony śluzowej) poza błoną śluzową macicy, wykazującej histologiczne i hormonalne cechy eutopowego endometrium. Uważa się, że endometrioza dotyka 7-15% populacji kobiet na świecie. Endometrioza powoduje bolesne miesiączki, często ewoluując w przewlekły ból miednicy mniejszej. Jest chorobą o złożonej wieloczynnikowej etiologii, na chwilę obecną bez możliwości małoinwazyjnego pewnego rozpoznania. Dostępne metody leczenia nie są metodami przyczynowymi, nie zawsze niwelują ból i często mają ograniczoną skuteczność. Wskazane są nowe kierunki badań nad metodami leczenia, jak np. inhibitory receptora dla FSH czy czynnika NGF.

Głównym celem tej pracy było zbadanie ekspresji receptora dla FSH (FSH-R) oraz czynnika NGF w torbielach endometrialnych. Ponadto dokonano oceny korelacji pomiędzy tymi czynnikami a rozwojem torbieli i ich wpływu na objawy choroby. Grupę kontrolną stanowiły pacjentki z innymi typami torbieli jajnika. Dodatkowo wśród pacjentek z grupy kontrolnej wyodrębniono pacjentki z endometriozą otrzewnową w związku z czym, porównano grupę pacjentek z endometriozą, z pacjentkami bez endometriozy. W ocenie ekspresji dla NGF i FSH-R zastosowano nowatorską metodę mikromacierzy tkankowych.

W badaniu oceniono archiwalny materiał histopatologiczny 101 pacjentek operowanych z powodu rozpoznania torbieli jajnika w Klinikach Ginekologii Operacyjnej i Onkologicznej oraz Medycyny Płodu i Ginekologii Szpitala Madurowicza w Łodzi w latach 2012-2018. W preparacie wytypowano najbardziej reprezentatywne miejsca dla rozpoznań przy użyciu metody mikromacierzy tkankowych (TMA) i oznaczono ekspresję receptora dla FSH oraz czynnika NGF. Analizie poddano dane kliniczne (BMI, charakter cyklu miesiączkowego, wywiad koncepcyjny, średnicę torbieli, wiek).

W badaniu wykazano istotnie większą ekspresję receptora dla FSH w torbielach endometrialnych. Nie wykazano różnic dla czynnika NGF. Ponadto wykazano zwiększoną ekspresję NGF u pacjentek z bolesnymi miesiączkami. FSH-R nie wpływał na bolesne miesiączki. Pozostałe badane zmienne kliniczne słabo korelują z ocenianymi receptorami.

Ekspresja FSHR i NGF wydaje się istotna w endometriozie. Receptor dla FSH istotnie wpływa na lokalny hiperestrogenizm, a NGF na rozwój bólu przewlekłego. Dalsze prace nad tymi molekułami i lepsze poznanie mechanizmów w różnych typach endometriozy mogłyby istotnie wpłynąć na strategię terapeutyczne.